

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ В. Л. БУЛАХОВА, Р. О. НОВІЦЬКОГО,
О. С. ПАХОМОВА, О. О. ХРИСТОВА "БІОЛОГІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ УКРАЇНИ.
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ. КРУГЛОРОТІ (*CYCLOSTOMATA*). РИБИ (*PISCES*)"**

Булахов В. Л., Новіцький Р. О., Пахомов О. С., Христов О. О. Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Круглороті (*Cyclostomata*). Риби (*Pisces*) // За загальн. ред. проф. О. С. Пахомова. – Д.: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2008. – 304 с.

Вийшла друком чергова монографія з серії робіт про біорізноманіття Дніпропетровської області (раніше опубліковані "Ссавці (*Mammalia*)" (2006), "Земноводні та плазуни (*Amphibia et Reptilia*)" (2007), "Булавоусі лускокрилі (*Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea*)" та "Дощові черв'яки (*Lumbricidae*)" (2008), присвячена різноманіттю риб та круглоротих регіону.

У монографії наведена характеристика водних ресурсів як основи рибного багатства області, історія іхтіологічних досліджень, яка охоплює значний період з початку ХХ століття, викладені матеріали про загальну характеристику трьох класів, які об'єднують рибоподібних і риб (класи Круглороті, Хрящові та Кісткові риби), подана коротка характеристика їх організації, особливостей екології, походження та еволюції.

Основним змістом роботи є кадастровий огляд іхтіофауни водойм, де наведена найповніша характеристика всіх видів, що населяли та населяють сьогодні водойми Дніпропетровської області. Дається порівняльний аналіз різноманіття іхтіофауни з фауною України та світу, ролі риб в екосистемах, розглядаються адаптації риб у несприятливих екологічних умовах, оцінюється стан промислу, надаються практичні рекомендації щодо охорони та збагачення іхтіофауни області.

Перший розділ монографії присвячений особливостям природних умов і сучасному екологічному стану Дніпропетровської області. Уданому контексті охарактеризовані природні (водотоки, озера, підземні води) та штучні (водосховища, ставки, канали) водойми, як місця локалізації іхтіофауни краю.

У другому розділі монографії, вже традиційно, описано загальну характеристику круглоротих та риб. Відображені особливості організації, морфології та екології, а також походження, еволюція та систематика сучасних груп.

Наступний, третій, розділ, знайомить читача з іхтіологічними та рибогосподарськими дослідженнями на водоймах Дніпропетровської області.

Четвертий розділ присвячений загальній характеристиці біорізноманіття круглоротих і риб Дніпропетровщини. Автори описують екологічні комплекси та географічні типи фауни; сучасний стан іхтіофауни та вплив зростання тиску антропогенних чинників на популяційну, функціональну і промислову її структури.

У п'ятому розділі представлена кадастрова характеристика круглоротих та риб Дніпропетровської області. Відносно новим, запропонованим авторами, є розділ присвячений функціональному значенню іхтіофауни у водних екосистемах Дніпропетровської області. У межах розділу подано загальну характеристику функціональної ролі іхтіофауни у водних системах та її класифікація, а також описано її роль у створенні вторинної продукції у водоймах та значення трофічних зв'язків риб у вилученні біологічної продукції.

Сьомий розділ знайомить із використанням, охороною та відтворенням іхтіофауни Дніпропетровщини. У межах розділу охарактеризовані впливи різних видів рибальства на іхтіофауну; заходи з відтворення промислових запасів риб, збереження іхтіологічного різноманіття у водоймах області.

Вважаємо, що монографічна робота "Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Круглороті (*Cyclostomata*). Риби (*Pisces*)" буде цікавою і корисною не лише для науковців, а й для широкого кола читачів, що цікавляться природою.

В. Ю. Мандрик,

д. б. н., професор, біологічний факультет УжНУ

Ф. Ф. Куртяк,

к. б. н., доцент каф. зоології біологічного факультету УжНУ

Отримано: 3 травня 2010 р.

Прийнято до друку: 24 червня 2010 р.